

РЕЦЕНЗИЯ

на книгата "Организационна култура и мотивация на персонала – теоретични основи и добри практики" с автори доц. д-р Валентин Василев и доц. д-р Иван Ефремовски, изд. Пропелер, 2017, ISBN 978-954-392-436-3

Рецензент: проф. д-р Николай Арабаджийски – щатен преподавател в Нов български университет, професионално направление 3.7. Администрация и управление, ръководител на секция „Публична администрация“ към департамент „Администрация и управление“

Представеният за рецензиране труд "Организационна култура и мотивация на персонала – теоретични основи и добри практики" представлява напълно завършена колективна монография на авторите доц. д-р Валентин Василев и доц. д-р Иван Ефремовски. Конкретната изследователска и преподавателска дейност на авторите естествено и закономерно води до поставянето и решаването на съществени проблеми на съвременния публичен мениджмънт при взаимстването на модели, подходи и техники, прилагани успешно в стопанското управление и структури на бизнесадминистрацията за мотивация на органите на публичното управление и на служителите в структури на публичната администрация, отчитайки ролята на тяхната организационна култура, като фактор на мотивиращи действия.

Актуалността на това изследване е продиктувана от необходимостта да се запълни празнотата в специализираната научна литература по публичен мениджмънт от достатъчно комплексни научни изследвания за организационната култура и мотивацията на служителите в публичната администрация. В наукознанието високо се оценява всеки опит да се изведе, да се формулира, да се определи ново начало, нова парадигма в научното познание, стига за това да има социални потребности и сериозни научни основания. От тези позиции трудът на доц. д-р Валентин Василев и доц. д-р Иван Ефремовски поражда научен интерес. Той е нов като научно-теоретичен подход към една научна и научно-приложна област, която съществено променя своята природа в съвременността. Появата на подобен монографичен труд разширява теоретичните знания за организационната култура и за мотивацията на служителите в публичната администрация. Посочените причини дават достатъчно основание да се приеме, че избраната проблематика в монографията е актуална, важна и представлява интерес за теорията на публичното управление и практиката на публичната администрация.

Избраната структура на монографията е стройна и логична, подчинена на системния подход. Условно разработката се обособява в две части – *първата част* е посветена на изследване на теоретичните основи на организационната култура на персонала в бизнес и в публични организации, а *втората част* - на теоретичните основи и добри практики за мотивация на персонала, които могат да се прилагат в публичната администрация.

Методологията на изследването включва разнообразие от използвани научни методи, на базата на които авторите формулират изводи и предложения с теоретичен и приложен характер. Извършен е задълбочен теоретичен анализ на множество литературни източници, наблюдение на добри практики за мотивиране на персонала, сравнителен

анализ на прилагани различни мотивационни модели и техники за мотивиране на служителите в бизнес и в публични организации. Приложени са исторически, системен и структурно-функционален подходи. Представени са добре формулирани *тези* и *подтези*. Налице е аргументираност на становищата и изводите по формулираните проблеми, открити са новостите.

В Първата част „Организационна култура“ доц. д-р Валентин Василев представя теоретичните аспекти на мениджмънта на персонала в новите условия, като откроява тенденциите и предизвикателствата при осъществяването му в практическата дейност на бизнес и на публични организации. Впоследствие доц. д-р Иван Ефремовски представя теоретичните аспекти на организационната култура на служителите в организациите. Разкрита е нейната същност. Приносен момент са изведените основни функции на организационната култура и тяхното значение от гледна точка на мотивацията на персонала. Като следващ изследователски проблем доц. д-р Иван Ефремовски разглежда ценностите. Те са ключовият елемент на организационната култура. Авторът акцентира върху инкорпорирането им в организационната култура чрез ценностно управление, което се осъществява в бизнес и в публични организации. Съществено място доц. д-р Иван Ефремовски отделя на историческия преглед на понятието „удовлетворение от работата“. Принос в неговото изследване е разкритата връзка между организационната култура и удовлетворението от работата на служителите в организациите. Впоследствие авторът убедително защитава тезата, че организационната култура е фактор на мотивиращи действия и регулатор на привързаността (отдадеността) на служителите към организацията.

Във Втората част „Мотивация на персонала“ доц. д-р Валентин Василев разкрива основните характеристики от същността на мотивацията на персонала. Приносен нов момент е разкритата същност на спецификите на мотивация на служителите в публичната администрация.

Като съществен изследователски практико-приложен принос на доц. д-р Валентин Василев може да бъде открит определянето на теориите, които успешно могат да се прилагат при мотивирането на служителите в публичната администрация и на тези, които не е препоръчително да се прилагат. В последствие авторът логически насочва изследването си към проблемите на мотивацията на персонала. От теоретично-абстрактно изследването му води до практико-приложна резултатност, като е разработена *Стратегия за повишаване на мотивацията*.

Интерес представлява предложената методика за разработване на *мотивационен профил на служителите*, както и насоките за анализ на мотивационните профили. Доц. д-р Валентин Василев предлага и съвременни инструменти за мотивиране на служителите. Интерес представлява разработеният *Мултифакторен модел на мотивацията в публичната администрация*.

Практико-приложната част на монографичното изследване включва представянето от доц. д-р Валентин Василев на *добри международни практики за мотивацията на персонала* в Италия (Община Джезоло), Германия, Финландия и Франция. Те илюстрират възможностите, чрез подходящо подбрани и апробирани управленски практики, които осигуряват висока мотивация и ангажираност на персонала към различни организационни цели.

В ЗаклЮчението са формулирани научните и практико-приложните приноси на труда. Като цяло, целта на монографичното изследване е постигната. На основата на

анализа и оценката на съществуващата теория за организационната култура и мотивацията на персонала в бизнес организациите са предложени възможности за трансферирането на идеи, подходи, методи, модели и техники за мотивирането на служителите в публичната администрация. Аргументирано са направени конкретни предложения и са защитени авторски идеи.

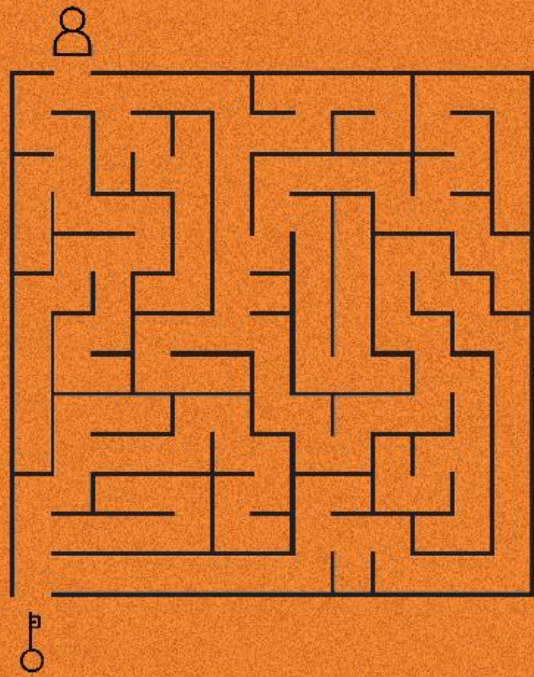
В Библиографията са посочени над 100 литературни източници на български и чуждестранни автори. Същите коректно са цитирани в текста. Този факт илюстрира много доброто познаване на авторите на различни мотивационни теории и изследователи на организационната култура. В тази връзка това е и предпоставка, че монографичното изследване на доц. д-р Валентин Василев и доц. д-р Иван Ефремовски ще намери и ще има подходяща аудитория за обсъждане на техните нови идеи и предложения.

Трудът може да послужи като научно обоснована база при вземането на правилни управленски решения от органите на публичното управление и ръководните служители в настоящия етап на реформи в публичната администрация в Република България.

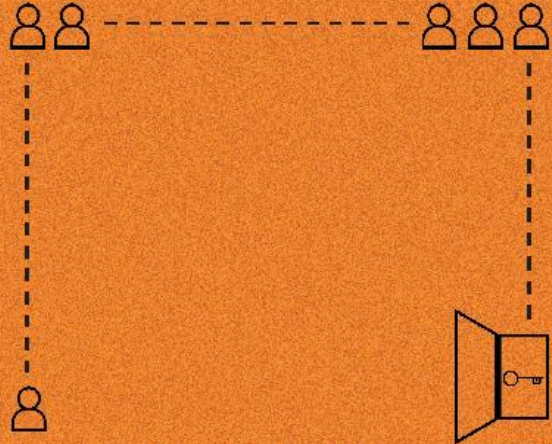
Колективният монографичен труд "Организационна култура и мотивация на персонала – теоретични основи и добри практики" с автори доц. д-р Валентин Василев и доц. д-р Иван Ефремовски е необходим и полезен за студенти, изследователи и служители от практиката на публичната администрация, за много широк кръг читатели, интересувани се от развитието и усъвършенстването на изграждащата се в Република България система на публичната администрация, в която служителите са мотивирани и притежават необходимата организационна култура. Като актуално научно изследване този труд ще има значимо теоретично и практическо приложение.

Валентин Василев
Иван Ефремовски

**ОРГАНИЗАЦИОННА
КУЛТУРА И МОТИВАЦИЯ
НА ПЕРСОНАЛА –
ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВИ
И ДОБРИ ПРАКТИКИ**

Валентин Василев • Организационна култура и мотивация на персонала
Иван Ефремовски • Теоретични основи и добри практики

Издателство „ПРОНЕЛЕР“